

FRÅGA OSS

Vad ska jag fotografera?

? ERLING NILSSON:

När jag är ute och reser tar jag alltid massor av bilder, men när jag plåtar här hemma känner jag ofta att jag saknar bra idéer. Har ni några förslag på hur jag kan hitta ny inspiration?

! VÅRT SVAR:

Både hobbyfotografer och yrkesverksamma har någon gång upplevt att idéerna sinar och det är svårt att hitta ny inspiration. Lösningen är att utmana sig själv. Ett bra sätt kan vara att söka inspiration i alla de bilder och artiklar som vi ger dig här i tidningen. Här till höger har vi dessutom valt ut tre förslag till projekt som alla kan genomföras på resan eller hemma, även i det gråaste novemberväder. Du kan även få massor av inspiration och träffa likasinnade genom att gå med i en fotoklubb. Att umgås med andra som har samma intresse kan vara otroligt inspirerande. Du bör även fundera på om du kan kombinera fotointresset med annat som du är intresserad av. Om du är sportintresserad kan du kanske plåta exempelvis handboll eller basket, där du även som amatörfotograf kan komma nära händelserna. Med tiden kommer du att ta riktigt bra bilder.

Var är Speedlight SB-910?

? BRUNO NISSEN:

I recensionen av den nya blixten Nikon SB-5000 skrev ni att SB-910 var ett bra alternativ, om man inte behöver radiostyrning. Jag skulle köpa den, men SB-910 är slut överallt, även på Nikons hemsida. Det slutade med att jag köpte SB-5000.

! VÅRT SVAR:

Vi testade SB-5000 i juni, och då fanns SB-910 till försäljning. Sedan dess har den mycket riktigt utgått ur Nikons sortiment. Men glädjande nog har SB-5000 samtidigt fallit i pris, vilket gör att den nu ligger lite närmare föregångarens lägre pris.

DE SMÅ MOTIVEN

Du har många snygga och närmast skulpturala föremål i hemmet. Köket är fullt av dem.

Sätt kameran på stativ, och använd ett makroobjektiv, om du har ett sådant. Ljuset kan komma från en blix, en ficklampa, ett stearinljus eller vad du har tillgängligt. Experimentera med ljus, skuggor och olika bakgrunder. Svarta och vita pappersark kan användas utanför bild som skuggande skärm respektive reflektor. Du kommer att lära dig saker om ljuset som du kan använda när du vill få ut det bästa av ett bra motiv i solljus.

LOKALA MÖJLIGHETER

Undersök vad du kan göra i lokalområdet. Den lokala arkitekturen kan t.ex. vara målet för lärorika fotoexpeditioner.

Åk till den lokala kyrkan, eller försök hitta en ny vinkel på en av de närmaste sevärdheterna. Ett annat sätt att hitta bra motiv och upplevelser är att ställa upp för lokala begivenheter. Detta är ett bra sätt att knyta nya bekantskaper, och det ger ditt fotograferande en ny dimension. Många föreningar och klubbar skriver om arrangemang och saknar ofta bilder. Kontakta dem om du tycker att du kan stödja en god sak med dina bilder. Det kan vara en lokal idrottförening eller ett byalag.

FOTOPROJEKT

Ge dig själv en uppgift och ta dig friheten att lösa den efter eget huvud. En uppgift kan t.ex. vara att ta en bra bild varje vecka och göra en liten utställning. Du skulle till exempel kunna ta en serie på tio bilder av ett visst motiv, som broar. Du kan också sätta samman en portfolio av grafiska motiv i svartvitt. Syftet med projektet är att du ska ha en rad bilder på samma tema att visa upp. På det sättet blir ditt motivletande fokuserat, och du får bilder som du kan visa upp i olika sammanhang.

Kan färgerna räddas?

JAN CARLSSON:

Jag har hittat ett gammalt flygfoto av min släktgård, där färgerna är blekta och nyanserna har ändrats. Jag har gått igenom flera av era kurser i Photoshop, men jag har inte kunnat hitta någon bra lösning på problemet. Kan ni hjälpa mig?

VÅRT SVAR:

En del äldre foton med bleka färger är lätta att fixa till i t.ex. Snabbmenyn i Elements, men den här bilden var svår. I Elements och Photoshop kan du börja med funktionen Automatisk färg, och sedan ställa in Nyans på +22 och Mättnad på +10 i Nyans/Mättnad. Vi valde även en bladgrön färg i Färgväljaren och målade på träden och gräset med Penseln, med en Opacitet på 15%.

EFTER

Får webbshopen göra så?

? JOHAN MÅRTENSSON:

Jag beställde bläckpatroner på nätet och fick en beställningsbekräftelse där det stod att företaget hade stängt i tre veckor. Efter de tre veckorna annullerade de beställningen eftersom deras inköpspris hade stigit. De hänvisade till att de hade reserverat sig för fel och prisökningar. Får de göra så här?

! VÅRT SVAR:

Näthandeln är ett specialfall. Om beställningsbekräftelsen innehåller en reservation för fel och prisökningar, så behöver de, till skillnad från fysiska butiker, inte hålla sitt eget annonserade pris, utan kan annullera beställningen. Men det förekommer sällan.

Hur lyckas jag med meteorsvärmen?

? GÖRAN CARLSSON:

Jag blev inspirerad av en av era artiklar i tidningen och försökte fotografera en meteorsvärm med min Canon EOS M med ett EF-M 11-22mm F4-5.6 samt ett stativ. Jag använde ISO 3 200, största bländaren och en slutartid på 30 sekunder. Det gav väldigt ljusa bilder, precis som om jag hade fotograferat i dagsljus. Vad var det som gick fel?

! VÅRT SVAR:

När man står och väntar på att ett motiv ska dyka upp är det en bra idé att ta ett par testbilder och finjustera exponeringen, innan det blir dags att fotografera exempelvis meteorerna på riktigt. De exponeringsinställningar som vi anger kan ses som utgångsvärdet. Det innebär att man kan behöva justera inställningarna lite i vissa lägen.

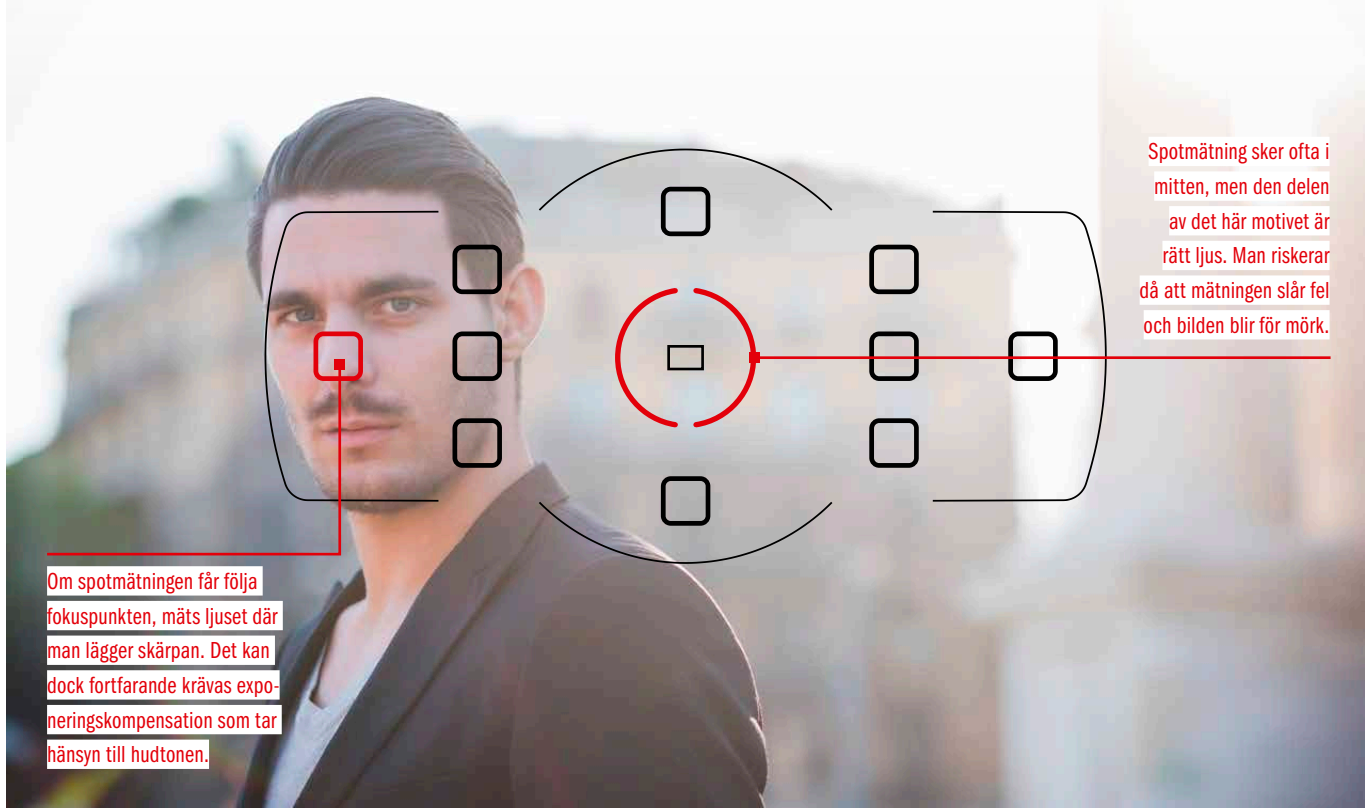
Kan fokusering och ljusmätning koordineras?

? THOMAS BINDSLEV:

Jag har en Nikon D750 och undrar om den går att ställa in så att spotmätningen mäter ljuset i den punkt som autofokuseren har valt att fokusera på, i stället för att mäta mitt i bilden som spotmätningen brukar göra. Det skulle ju vara en fördel i vissa situationer om det gick.

! VÅRT SVAR:

Nikons spegelreflexkameror spotmäter på fokuspunkten när du använder sökaren och har valt fokuspunkt manuellt. Om du däremot låter kameran välja fokuspunkt automatiskt, sker spotmätningen i mitten av bilden. De flesta andra kameramärken har nästan alltid spotmätningen i mitten av bilden, men det finns undantag. Spotmätning är ett perfekt verktyg när man vill mäta ljuset i en liten, avgränsad del av bilden. Det kan exempelvis vara bra när man ska ta en bild som nedan, där den viktiga delen av motivet är mörkare än resten. Vanlig mätning skulle ge en underexponerad bild.

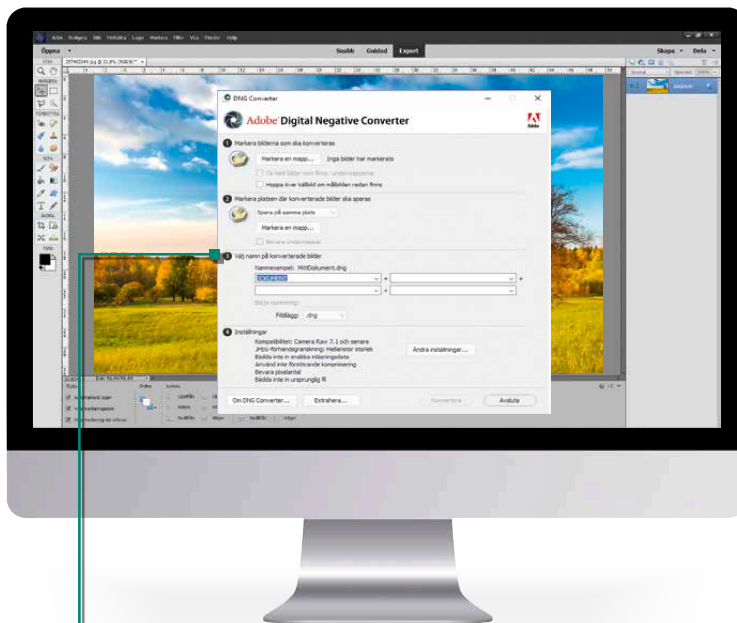
Varför tar inte alla kameror bilder i dng-formatet?

? HANNA ALMBLAD:

Jag har köpt ny kamera, och tyvärr har jag upptäckt att det lite äldre Elements 12 inte kan öppna råfilerna. Nu undrar jag varför inte alla kameror använder det universella råformatet dng, som Adobe har utvecklat? Det skulle lösa problemet med råfiler från nya kameror som inte går att öppna.

! VÅRT SVAR:

Rå, på engelska raw, syftar på att filerna innehåller obehandlade bilddata från kamerans sensor. Formatet dng är ett universellt råformat som kan öppnas i alla bra bildbehandlingsprogram. Leica-kameror använder dng automatiskt, medan Pentax låter användaren välja mellan märkets eget pef-format och dng. Alla andra tillverkare föredrar att använda egna format av flera anledningar. En orsak är att formaten ger tillverkaren möjlighet att spara extra information om kameran i filen. Helt universellt är dng emellertid inte. Vi har t.ex. testat en annan råkonverterare, som till skillnad från bland andra Adobes råkonverterare inte kunde öppna original-dng-filerna från en kamera.

Programmet Adobe Digital Negative Converter konverterar råfiler till dng, så att de fungerar i äldre versioner av Elements. Programmet kan hämtas gratis hos Adobe.

KOM VIDARE

– PÅ BONNIER-DIGITALFOTO.SE

? RASMUS:

Jag undrar när det är bäst att använda Klonstämpeln och när det är lämpligare att arbeta med Lagningspenseln?

! VÅRT SVAR:

När man klonar för att ta bort något i en bild kan de två verktygen tyckas likvärdiga. Men i praktiken är de mycket olika, något som vi demonstrerar i en ny video i Fördelszonen.

VAD ÄR DNG?

Beteckningen dng står för Digital Negative. Det är ett universellt råformat från Adobe som kamerabranschen kan använda gratis. Om alla använde det skulle Adobe och andra programleverantörer inte behöva skapa nya råprofiler varje gång det kommer en ny kameramodell.

ÖPPNA NYA FILER

Om råfilerna från din nyinköpta kamera inte går att öppna i din äldre programvara, kan du konvertera råfilerna till dng. Det går snabbt med Adobes dng-konverterare, som inte kostar något. Du hittar den enklast genom att söka på "Adobe dng converter" på Google och klicka på länken till Adobe.

Var hittar jag en fotomodell?

? HASSE OLSSON:

Jag skulle vilja börja med modellfotografering. Jag har utrustningen som behövs, och jag behärskar det tekniska med kamera och annan utrustning. Mitt problem är att hitta lämpliga modeller som är intresserade av att ställa upp mot att de får bilderna av sig själva som ersättning. Hur hittar jag modeller?

! VÅRT SVAR:

Rutin är viktigt, så om du har erfarenhet av att fotografera släkt och vänner är det dags att gå vidare. Det finns möjligheter på nätet med webbplatser som förmedlar kontakt mellan fotografer och modeller. Ett exempel är modellbilder.se. Om du är beredd att betala så kan du hyra en professionell modell. Profssen har massor av rutin och du hinner ta många bra bilder på en timme för några tusen kronor. En annan möjlighet kan vara att gå med i en fotoklubb – en del klubbar har fotosessioner.

bonnierdigitalfoto.se